

# ЗМІНИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

## ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я І СПРОМОЖНІСТЬ ДО ПОДОЛАННЯ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИХ ЗАГРОЗ

### «ІНФОДЕМІЯ» ЯК ЗНАЧУЩА ДЕТЕРМІНАНТА ПАНДЕМІЇ COVID-19

Вівсяник О. М.

*м. Рівне, Департамент цивільного захисту та охорони здоров'я населення*

Вже на початку пандемії COVID-19 Всесвітня організація охорони здоров'я акцентувала увагу на суспільному впливі «інфодемії» або надлишкової інформації – частково точної, частково – ні, яка поширюється разом з пандемією COVID-19. У всьому світі ця наростаюча інфодемія збивала з пантелику не тільки населення, а й, певною мірою, професійне середовище щодо того, які дії слід розробляти та впроваджувати, щоб захистити громадян від спалаху цієї хвороби.

Слід відмітити, що коли в Україні почалася вакцинація проти COVID-19, саме дезінформація, як складова інфодемії, про вакцини стала одним із факторів низького охоплення щепленнями дорослого населення. На 2 травня 2022 року повністю щеплено 34,3 % населення, при середньому показнику у світі 59,8 %. Це дуже низький показник з урахуванням того, що Україна, при всіх складнощах, була забезпечена вакцинами, в т.ч. мРНК, щеплення проводились безоплатно, в країні по всіх регіонах було розгорнуто та діяло достатня кількість пунктів щеплень та мобільних бригад з вакцинації. Відомі публічні особи підтримали вакцинацію особистим прикладом, як і Президент України.

Щоб запобігти інфодемії і сьогодні, і у майбутньому, необхідно приділити особливу увагу:

- підвищенню наочності заснованих на фактичних даних знань, що генеруються закладами охорони здоров'я та академічними колами;
- виявленню можливих джерел неправдивої інформації.

### ЧИ УСУНЕ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ СЬОГОДЕННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНОГО ТА ЕПІДЕМІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ ЗАКОН УКРАЇНИ № 4142 «ПРО СИСТЕМУ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»?

Гушук І. В.

*м. Острозька, НДЦ «Екології людини та охорони громадського здоров'я» Національного університету «Острозька академія»*

Наразі ситуація, що склалася в нашій державі, нові виклики особливо пандемія COVID-19 та військова російська агресія проти України показали значущість та важливість функціонування ефективної вітчизняної системи охорони громадського здоров'я (СОГЗ). При цьому виконання вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» в умовах реорганізації і подальшої ліквідації контрольно-наглядової інституції держави – Держсанепідслужби України, і передачі її функцій у різні відомства, багаторічний мораторій на перевірки санітарного законодавства на об'єктах підприємницької діяльності, прогнозовано призвів до погіршення і упущень у державному контролі та нагляді за дотриманням санітарного законодавства щодо безпечності середовища життєдіяльності людини.

На сьогодні, надзвичайно важливим є створення нової структури з функцією підтримки СОГЗ шляхом організації взаємодії всіх зацікавлених сторін, виконання державного замовлення на оцінку стану громадського здоров'я та виконання основних оперативних функцій, розробки пропозицій заходів і проектів управлінських рішень.

Частково, ідеї побудови нової СОГЗ, як системи державних правил та процедур управління детермінантами здоров'я людей на індивідуальному та популяційному рівнях розвинуті у прийнятому 06.09.2022. Законі України «Про систему громадського здоров'я». Однак слід